

Høring Vekt på forskningskvalitet. En mulig utvidelse av publiseringsindikatoren med en siteringsindikator

VID vitenskapelige høyskole mottok 22. november 2016 høringsnotat fra Kunnskapsdepartementet (KD) om mulig utvidelse av publiseringsindikatoren med en siteringsindikator. Høyskolen takker for muligheten til å gi innspill til eventuelle endringer i publiseringsindikatoren. Høringsnotatet følger departementets disposisjon.

I januar 2015 leverte ekspertgruppen som vurderte finansieringssystemet for universiteter og høyskoler, rapporten Finansiering for kvalitet, mangfold og samspill. Her ble det foreslått å utrede en siteringskomponent. NIFU har gjennomført en slik utredning på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet i rapporten *Vekt på forskningskvalitet. En mulig utvidelse av publiseringsindikatoren med en siteringskomponent* som forelå i juni 2016.

NIFU anbefaler innføring av en siteringskomponent. I høringsbrevet viser Kunnskapsdepartementet til de endringene i finansieringssystemet som allerede er vedtatt innført fra 2017, og til at forslaget fra NIFU innebærer så store endringer at det må på høring.

I departementets høringsbrev brukes både «siteringsindikator» og «siteringskomponent». I VIDs høringssvar benyttes kun begrepet «siteringskomponent».

Svar på høringsspørsmålene

Bør det innføres en siteringskomponent i publiseringsindikatoren i universitets- og høyskolesektoren? Gi en begrunnelse for innføring eventuelt ikke innføring. Dagens finansieringssystem fungerer i hovedsak tilfredsstillende og VID mener derfor det ikke er nødvendig å innføre en siteringskomponent. Finansieringsmodellen verken kan eller bør omfatte alt, mye må løses gjennom gode basisbevilgninger og det handlingsrommet for prioritering og styring som allerede finnes på institusjonsnivå.

Finansieringsutvalget av 2015 påpekte at en siteringskomponent har åpenbare svakheter fordi den ikke dekker HUMSAM-fagene på en god måte, og at den antagelig vil være lite relevant for mindre institusjoner. I forslaget anbefales det unntak for «publikasjoner i humaniora og i enkelte samfunnsfag fra målingen av siteringshyppighet på institusjonsnivå, uansett om disse er med i siteringsdatabasen.» (s 18). Videre kan vi lese at siteringer er ment benyttet på institusjonsnivå og at den forutsetter minimum 50 WoS-artikler over en treårsperiode for at institusjonen skal kunne inngå i siteringskomponenten.

Unntaket vil medføre at VIDs fagmiljøer deles med hensyn til publiseringsindikatoren – sosial- og helsefag kan bli omfattet av en eventuell siteringskomponent, mens humaniora unntas. Oversikten på s. 23 viser dette helt tydelig for VIDs vedkommende: Tidligere

Misjonshøgskolen har ikke registrerte WoS-artikler, mens de tre andre innfusjonerte høgskolene til sammen har bidratt med 39 artikler.

VID viser også til at publiseringsindikatoren nettopp er endret, og at den nye modellen etter høgskolens vurdering bør få virke noen år før Kunnskapsdepartementet eventuelt innfører nye beregningsmåter. VID stiller også spørsmål ved ressursbruk og kvalitetssikring ved innføring av en siteringskomponent. Rapporten viser at overgang til en slik komponent vil gjøre små utslag, og da bør man vurdere grundig om det er verdt å gjøre nye endringer allerede nå.

VID er som nevnt opptatt av institusjonenes handlingsrom i denne saken. Kunnskapsdepartementet har i forslaget til statsbudsjett fulgt anbefalingen fra Forskningsrådet om å etablere en nasjonal infrastruktur for bibliometri i CRISStin/CERES. Institusjonene vil gjennom en slik infrastruktur kunne ta i bruk siteringsanalyser. Selv om man ikke får en generell budsjettindikator som inkluderer siteringer, kan nasjonal infrastruktur for bibliometri bidra til at ledelsen ved institusjonene benytter seg av siteringer i omfordeling av forskningsmidler lokalt.

Indikatorrapporten fra 2016 viser at norsk forskning siteres mer enn tidligere, og at det er grunn til å tro at en slik utvikling vil fortsette. Dette er gledelig når det internasjonalt og nasjonalt diskuteres det om det muligens publiseres tilstrekkelig og om utfordringen nå er å heve kvaliteten på den publiserte forskningen.

Endringen av indikatoren fra 2015 medførte at Norge fikk en lik indikator i UH-sektor, instituttsektor og for helseforetakene. Høgskolen ser dette som en stor fordel som kan bidra til økt samarbeid på tvers av de tre forskningssektorene, noe som vi har god erfaring med fra VIDs side.

Hvis innføring av en siteringskomponent: Hvilket alternativ i NIFU-rapporten, a), b) eller c) bør velges og hvorfor?

VID mener det ikke bør innføres en siteringskomponent på det nåværende tidspunkt.

Synspunkter på forslaget om en siteringsindikator som ikke framkommer av innspillene på spørsmålene over?

Informasjon om siteringer er allerede tilgjengelige i Web of Science, Scopus og i dokumentasjon fra NIFU og Kunnskapsdepartementet

Siteringer gir en pekepinn på nivået på faglig virksomhet innenfor definerte fagfelt, og er et viktig virkemiddel ved kompetanseopprykk og ansettelse i vitenskapelige stillinger. Siteringer brukes også noen steder i lokale forhandlinger.

Siteringer inngår også i nasjonale og internasjonale fagevalueringer, VID foreslår heller at man øker antall fagevalueringer enn å innføre en generell siteringskomponent.

Moderne bibliometriske målinger som «altmetrics», som er et verktøysett for å fange de interaksjoner av vitenskapelig kommunikasjon i sosiale nettverk blir ikke berørt i rapporten. Dette er etter høgskolens vurdering en svakhet og bør utredes før en eventuell ny siteringskomponent.

I likhet med andre aktører i universitets- og høyskolesektoren, etterlyser også VID virkemidler som kan fremme vesentlig publisering og forskningskvalitet, men er usikre på hvorvidt innføring av en siteringskomponent vil virke reelt kvalitetsfremmende.

VID Oslo 24. februar

Ingunn Moser
Rektor
Sign.

Hilde Trygstad
Leder bibliotek, læringscenter og historisk arkiv
Sign.